

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту міжнародних відносин ім. Б.Д. Гавришинна
Ірина ІВАЩУК

« _____ » _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ

« _____ » _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з наук ово-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« _____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ»

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальності: 242 «Туризм і рекреація»

Освітньо-професійні програми: «Туризм і рекреація»

Кафедра міжнародного туризму і готельного бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг, КПЗ	СРС	Заг. кількість год.	Залік/Ек замен
Денна	3	5,6	56	42	6	14	62	180	5,6
Заочна	3	7	4	2			144	150	8

Тернопіль 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (№ 9 від 26.05.2021 року).

Робочу програму склав д-р економ. наук, професор кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу Гуменюк Ю.П.,

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри
к. е. наук, доцент

Оксана ГУГУЛ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 242 Туризм, протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності
к. е. наук, доцент

Володимир МАЗУР

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Сучасні проблеми міжнародного розвитку»

1. Опис дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного розвитку»

Дисципліна – Міжнародне бізнес середовище	Галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 24 «Сфера обслуговування»	Нормативна дисципліна циклу
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальності – 242 Туризм і рекреація	Рік підготовки – 3 Семестр: 5,6
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійні програми: «Туризм і рекреація»	ДЕННА: Лекції -56 год. Практичні – 42 год. ЗАОЧНА: Лекції – 4 год; Практичні -2 год
Загальна кількість годин: – 180 год.	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Самостійна робота: – 62 год; денна форма 144 год., заочна форма Тренінг – 14 год
		Вид підсумкового контролю – залік/екзамен

2. Мета та завдання вивчення дисципліни

«Сучасні проблеми міжнародного розвитку»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного розвитку» орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами поняття бізнес середовища, методів збирання інформації щодо бізнес процесів у світовій економіці, аналізування інформації стосовно соціально-економічних явищ, які доцільно використовувати в сучасних умовах при проведенні науково-дослідної роботи. Дана дисципліна відноситься до тих які формують загальний світогляд майбутніх спеціалістів. Ця дисципліна охоплює міжнародний маркетинг, міжнародний бізнес, міжнародні політичні комунікації.

Вивчення курсу «Сучасні проблеми міжнародного розвитку» передбачає наявність систематичних, ґрунтовних знань із суміжних курсів, що вивчалися

студентами на протязі двох років, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного розвитку» студенти мають:

- засвоїти основні поняття про науку як систему знань і знаряддя пізнання;
- розібратись в змісті, структурі і послідовності виконання бізнес процесів;
- набути уявлення про інформаційну базу з міжнародного бізнесу, включаючи бібліотечні джерела інформації;
- виробити та набути навички у вивченні і опрацюванні літератури, складання плану наукової статті;
- ознайомитись з міжнародним підґрунтям дисципліни (раціональний режим, планування роботи);

Мета дисципліни – допомогти студентам-економістам в організації і здійсненні міжнародного аналізу на базі отриманої фахової підготовки.

2.2. Найменування компетентностей, формування, яких забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

Здатність проводити дослідження та аналіз політичних явищ та процесів на місцевому, регіональному національному, та міжнародному рівнях з урахуванням взаємозалежності політичних та економічних процесів.

2.3. Результати навчання:

Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.

Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

Спроможність проводити дослідження та аналіз політичних явищ і процесів на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях з урахуванням взаємозалежності політичних, економічних, правових та соціокультурних чинників.

2.4. Завдання лекційних занять

Мета проведення лекцій полягає у тому, щоб ознайомити студентів з основами наукознавства, принципами, способами, методами, особливостями здійснення аналізу з міжнародного бізнесу.

В процесі проведення лекцій студентам необхідно викласти у відповідності до програми та робочого плану основні питання методики міжнародного бізнес середовища, звертаючи основну увагу на міжнародну складову, що дасть можливість сформувати цілісну систему знань з курсу «Сучасні проблеми міжнародного розвитку».

2.5. Завдання проведення практичних занять

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб виробити у студентів навички та вміння організовувати процес; обґрунтувати проблему і тему міжнародного бізнесу; застосувати загальнонаукові і конкретно-наукові методи аналізу мікро та макро середовища.

3. Програма дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного розвитку»

Тема 1. Суть міжнародного бізнесу та етапи його становлення

Міжнародний бізнес. Цілі міжнародного бізнесу в сфері політичних принципів. Комерційна ера. Ера експансії. Ера концесій. Ера національних держав. Ера глобалізації.

Тема 2. Суб'єкти та об'єкти міжнародного бізнесу

Види міжнародного бізнесу: національний, транснаціональний, глобальний. Форми міжнародного бізнесу: індивідуальна, корпоративна, дрібна, середня, легальна, нелегальна. Сфери міжнародного бізнесу: міжнародна торгівля товарами і послугами, виробництво, інвестування, кредитування, страхування, транспортні, орендні послуги, патентно-ліцензійна діяльність, міжфірмові та внутрішньо фірмові операції ТНК. Фізичні та юридичні особи. Держава. Міжнародні організації.

Тема 3. Підприємство як основна ланка міжнародного бізнесу

Юридична особа. Акціонерне товариство. Транснаціональна компанія. Багатонаціональна компанія. Підприємство з іноземними інвестиціями. Спільне підприємство. Дочірня компанія. Асоційована компанія. Філія. Відділення. Представництво. Об'єднання підприємств: асоціація, консорціум, картель, синдикат, пул, трест.

Тема 4. Роль держави в міжнародному бізнесі

Класифікація держав за рівнем життя населення. Країни з ринковою економікою. Країни з перехідною економікою. Розвинені країни. Країни, що розвиваються. Найменш розвинуті країни. Тип економічної системи: традиційна, командна, ринкова. Стимули для розвитку міжнародного бізнесу.

Тема 5. Міжнародна торгівля як форма міжнародного бізнесу

Галузева та регіональна структура торгівлі. Експорт. Реекспорт. Імпорт. Реімпорт. Бартерна торгівля. Компенсаційні угоди. Зустрічна торгівля. Товарні біржі. Аукціони. Виставки та ярмарки. Пряма та непряма торгівля. Торгові

посередники. Брокери. Дилери та дистриб'ютори. Агенти. Компанії з перепродажу. Комісійні фірми.

Тема 6. Міжнародний фінансовий бізнес

Прямі та портфельні інвестиції. Інвестиційний клімат. Інвестиційні операції міжнародних корпорацій. Інструменти інвестування. Акції та депозитарні розписки. Цінні папери. Емісія. Інвестиційні компанії та фонди. Інвестиційний проект. Захист та гарантії іноземним інвесторам.

Тема 7. Маркетингова діяльність у міжнародному бізнесі

Маркетингові політичні стратегії. Глобальний маркетинг. Мультинаціональний маркетинг на фоні політологічного середовища. Комплекс маркетингу. Міжнародний життєвий цикл товару. Стандартизація. Диференціація.

Тема 8. Управління персоналом в міжнародному бізнесі

Етноцентризм. Поліцентризм. Регіоцентризм. Геоцентризм. Експатріанти. Крос-культурний менеджмент. Бюрократична та патерналістська моделі. Моделі управління: японська, американська, європейська.

Тема 9. Конкурентоспроможність у міжнародному бізнесі

Природні та набуті конкурентні переваги. Фактори формування конкурентних переваг у сфері політичних студій. Конкурентоспроможність товару, торгової марки, персоналу, підприємства, галузі, держави. Стратегія конкуренції та світовому ринку. Індекс конкурентоспроможності країни.

4. Структура кредиту дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного розвитку»

Тема	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні заняття	самостійну роботу
1	2	3	4
Модуль 1. Управління бізнес процесами (5 семестр)			
Тема 1. Суть міжнародного бізнесу та етапи його становлення	6	6/1	5/10
Тема 2. Суб'єкти та об'єкти міжнародного бізнесу	6/1	4	10/20
Тема 3. Підприємство як основна ланка міжнародного бізнесу	6	4	5/10
Тема 4. Роль держави в міжнародному бізнесі	6/1	4	10/10
Модуль 2. Міжнародна торгівля (5,6 семестр)			
Тема 5. Міжнародна торгівля як форма міжнародного бізнесу	6	6	8/20
Тема 6. Міжнародний фінансовий бізнес	6	4	10/10
Тема 7. Маркетингова діяльність у міжнародному бізнесі	6/1	4	8/10
Модуль 3. Управління персоналом в міжнародних структурах (6 семестр)			
Тема 8. Управління персоналом в міжнародному бізнесі	8	6	4/14
Тема 9. Конкурентоспроможність у міжнародному бізнесі	6/1	4/1	6/20

5. Тематика практичних занять

Тема 1. Суть міжнародного бізнесу та етапи його становлення

Міжнародний бізнес. Цілі міжнародного бізнесу в умовах глобалізації. Комерційна ера. Ера експансії. Ера концесій. Ера національних держав. Ера глобалізації.

Тема 2. Суб'єкти та об'єкти міжнародного бізнесу

Види міжнародного бізнесу: національний, транснаціональний, глобальний. Форми міжнародного бізнесу: індивідуальна, корпоративна, дрібна, середня, легальна, нелегальна. Сфери міжнародного бізнесу: міжнародна торгівля товарами і послугами, виробництво, інвестування, кредитування, страхування, транспортні, орендні послуги, патентно-ліцензійна діяльність, міжфірмові та внутрішньо фірмові операції ТНК.

Фізичні та юридичні особи. Держава. Міжнародні організації.

Тема 3. Підприємство як основна ланка міжнародного бізнесу

Юридична особа. Акціонерне товариство. Транснаціональна компанія. Багатонаціональна компанія. Підприємство з іноземними інвестиціями. Спільне підприємство. Дочірня компанія. Асоційована компанія. Філія. Відділення. Представництво. Об'єднання підприємств: асоціація, консорціум, картель, синдикат, пул, трест.

Тема 4. Роль держави в міжнародному бізнесі

Класифікація держав за рівнем життя населення. Країни з ринковою економікою. Країни з перехідною економікою. Розвинені країни. Країни, що розвиваються. Найменш розвинуті країни. Тип економічної системи: традиційна, командна, ринкова. Стимули для розвитку міжнародного бізнесу.

Тема 5. Міжнародна торгівля як форма міжнародного бізнесу

Галузева та регіональна структура торгівлі. Експорт. Реекспорт. Імпорт. Реімпорт. Бартерна торгівля. Компенсаційні угоди. Зустрічна торгівля. Товарні біржі. Аукціони. Виставки та ярмарки. Пряма та непряма торгівля. Торгові посередники. Брокери. Дилери та дистриб'ютори. Агенти. Компанії з перепродажу. Комісійні фірми.

Тема 6. Міжнародний фінансовий бізнес

Прямі та портфельні інвестиції. Інвестиційний клімат. Інвестиційні операції міжнародних корпорацій. Інструменти інвестування. Акції та депозитарні розписки. Цінні папери. Емісія. Інвестиційні компанії та фонди. Інвестиційний проект. Захист та гарантії іноземним інвесторам.

Тема 7. Маркетингова діяльність у міжнародному бізнесі

Маркетингові політичні стратегії. Глобальний маркетинг. Мультинаціональний маркетинг на фоні політологічного середовища. Комплекс маркетингу. Міжнародний життєвий цикл товару. Стандартизація. Диференціація.

Тема 8. Управління персоналом в міжнародному бізнесі

Етноцентризм. Поліцентризм. Регіоцентризм. Геоцентризм. Експатріанти. Крос-культурний менеджмент. Бюрократична та патерналістська моделі. Моделі управління: японська, американська, європейська.

Тема 9. Конкурентоспроможність у міжнародному бізнесі

Природні та набуті конкурентні переваги. Фактори формування конкурентних переваг у сфері політичних студій. Конкурентоспроможність товару, торгової марки, персоналу, підприємства, галузі, держави. Стратегія конкуренції та світовому ринку. Індекс конкурентоспроможності країни.

6. Тематика самостійної роботи студентів

Важливою складовою роботи студентів є самостійна підготовка ними матеріалів, питань, завдань із кожної теми навчального курсу. Оскільки навчальним планом передбачено виділення навчального часу для самостійної роботи студентів, частина обов'язкового програмного матеріалу виноситься на самостійне вивчення студентів. Самостійна робота є обов'язковою при підготовці до практичних занять, для складання заліку з навчальної дисципліни, тому вона повинна мати систематичний та плановий характер і обов'язково завершуватись перевіркою знань студентів. Самостійна робота є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння знань. Значно підвищується значення та статус самостійної роботи при введенні кредитно – модульної технології навчання, за якою скорочується обсяг аудиторної роботи.

Мета самостійної роботи – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості – умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність. Форми самостійної роботи: опрацювання лекційного матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійна робота з підручником, науковою та періодичною літературою; вивчення та аналіз законодавчих та нормативних документів; пошук і опрацювання матеріалів через мережу Інтернет; узагальнення та аналіз фактичних даних; проведення самостійних наукових досліджень; підготовка аналітичних записок, доповідей, рефератів, презентацій; виконання індивідуальних завдань; написання контрольних робіт.

7. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного розвитку» виконується самостійно кожним студентом на основі сформованих викладачем завдань.

Мета виконання індивідуальної роботи є підвищення рівня науково-дослідницьких знань студентів в процесі самостійної підготовки для оволодіння професією під керівництвом викладача. Для її досягнення вирішуються наступні завдання:

- 1) подальше набуття навичок логічного мислення і самостійного викладення матеріалу;
- 2) розвиток комунікабельності в набутті і використанні інформації;
- 3) наближення теоретичних знань студента до вимог наукових досліджень;
- 4) засвоєння методів наукових досліджень;
- 5) формування (вміння) здібностей до самостійної науково-дослідної роботи;

Методологічною основою для виконання індивідуальної роботи є наукові праці вчених економістів, економічна і статистична інформація щодо міжнародних бізнес процесів.

8. Проведення тренінгу

Написання бізнес проекту з використання нормативно правових актів в межах розвитку міжнародної компанії

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН; практичні заняття, в тому числі у комп'ютерному класі; індивідуальні заняття; виконання розрахунково-графічних завдань під керівництвом викладача та самостійно; робота в Інтернет; виконання КППЗ.

10. Методи оцінювання

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- ректорська контрольна робота;

- оцінювання виконання КПЗ.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1	Модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Модуль 3 Підсумкова оцінка за КПЗ	Модуль 4 (письмовий Іспит)	Разом
15%	25%	20%	40%	100%
Тиждень 7	Тиждень 11	Тиждень 14		

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-12
2.	Самостійна робота студента для (електронний варіант)	3-12
3.	Індивідуальне завдання студента	5

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

- Біловодська О.А. Маркетингова політика розподілу: Навчальний посібник/ О. А. Біловодська. - К.: Знання, 2018. - 458 с.
- Бровкова О.Г. Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник/ О. Г.

- Бровкова. - К.: Центр учбової літератури, 2018. - 224 с.
3. Гіл Ч. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку. – Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2017 – 856с.
  4. Глобальна економіка: Навчальний посібник/ За заг. ред. Б.М. Одягайла. - Львів: Магнолія , 2019. - 208 с. - (Вища освіта в Україні)
  5. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. – К.: Знання 2016. – 462 с.
  6. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: навчальний посібник/ Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко. - 2-ге вид.. - К.: Центр учбової літератури, 2019. - 440 с.
  7. Єрмошенко М.М. Комерційна діяльність посередницьких організацій: навчальний посібник. – К.: НАУ, 2017 – 345 с.
  8. Користін О.Є. Протидія відмиванню коштів в Україні: правові та організаційні засади правоохоронної діяльності: Навчальний посібник/ О.Є. Користін, С.С. Чернявський; За ред. О.М. Джужі. - К.: КНТ, 2019. - 612 с.
  9. Країнознавство: підручник/ За ред. М.С. Дорошка. - 2-ге вид., перероб. і доп.. - К.: Знання, 2018. - 439 с.
  10. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль 1. Світова система господарювання: Навчально-практичний посібник/ В. В. Липов. - К.: Видавничий дім "Професіонал", 2018. - 368 с
  11. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії: Навчально-практичний посібник/ В. В. Липов. - К.: Видавничий дім "Професіонал", 2018. - 368 с
  12. Міжнародний маркетинг: навчальний посібник/ Одягайло Б.М. [та ін.]; За ред. професора Кулішова В.В.. - Львів: Магнолія , 2017. - 384 с.
  13. Міжнародна економіка: підручник/ За ред. Задої А.О., Тарасевича В.М.. - К.: Центр учбової літератури, 2018. - 416 с.
  14. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування: Навчальний посібник/ За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С.. - К.: Центр учбової літератури, 2020. - 648 с
  15. Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс: навчальний посібник/ за ред.: Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, М. І. Барановська. - 4-те вид. перероб. і доп.. - К.: Центр учбової літератури, 2017. - 288 с.
  16. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Дж. Майер, Д. Олесневич. – К.: Либідь 2018 – 703с.
  17. Міжнародна торгівля: Навчальний посібник/ За заг. ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, О.В. Мірошніченка. - 3-тє вид., доп. та перероб.. - К.: Центр учбової літератури, 2019. - 668 с.
  18. Мокій А.І. Міжнародні організації: Навчальний посібник/ А. І. Мокій, Т. П.

- Яхно, І. Г. Бабець. - К.: Центр учбової літератури, 2018. - 280 с.
- 19.Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2018-948 с.
- 20.Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: Навч. посіб. К.: Знання 2016. – 397 с.
- 21.Осика С.Г. Світова організація торгівлі: Підручник / С.Г. Осика, В.Г. Пятницький. – 2017.
- 22.Осика С.Г. Правове регулювання імпорту: антидемпінгові заходи: Монографія/ К.: «Центр дослідження СОТ, розвитку торгового права і практики», 2017. – 448 с.
- 23.Основи міжнародної торгівлі: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, К.І. Ржепішевського. - К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 656 с.
- 24.Патика Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навчальний посібник/ Н. І. Патика. - К.: Знання, 2017. - 566 с.
- 25.Порохня В.М. Стратегічне управління: навчальний посібник/ В. М. Порохня, Т. О. Безземельна, Т. А. Кравченко. - К.: Центр учбової літератури, 2018. - 224 с.
- 26.Румянцев А.П. Міжнародна торгівля. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 376 с.
- 27.Румянцев А.П. Міжнародна економіка: Практикум/ А. П. Румянцев, Ю. О. Коваленко; Київський економічний інститут менеджменту. - К.: Центр учбової літератури, 2017. - 296 с
- 28.Софіщенко І.Я. Фінансування зовнішньоторговельної діяльності підприємства . – К.:Центр навчальної літератури, 2016. – 138 с.
- 29.Ткаленко С.І. Міжнародна комерційна справа: Навчальний посібник. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017, 73 с.
- 30.Фомішин С.В. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник/ С.В. Фомішин, Ю.В. Колесник. - Львів: Новий світ-, 2018. - 360 с.
- 31.Циганкова Т.М. Міжнародна торгівля: Нвчальний посібник. К.: КНЕУ, 2019.- 488 с.
- 32.Шевченко Л. С. Конкурентні переваги бізнесу: управлінсько-орієнтований погляд на проблему. Економічна теорія та право. 2022. № 2 (49). С. 72–92. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2022-49-2-72>
- 33.Шевчук В.О. Міжнародна економіка: теорія та практика: Підручник/ В. О. Шевчук. - 2-ге вид., перероб. і доп.. - К.: Знання, 2018. - 663 с.

Додаткова література

- 34.Ashley A. A Handbook of Commercial Correspondence. Oxford. 2016
- 35.Interaction between competition and industrial policies* DOI: https://unctad.org/system/files/official-document/ciclpd69_en.pdf

36. Lopes, S. C. P., Lopes, H. E. G., Coleta, K. G., & Rodrigues, V. C. (2019). Business models and competitive advantage: a dynamic approach. *Revista Ibero Americana de Estratégia*, 18(1), 90–105. DOI: <https://www.redalyc.org/journal/3312/331267168007/html/>
37. Mariotti S., Marzano R. The effects of competition policy, regulatory quality and trust on inward FDI in host countries *International Business Review Volume 30, Issue 6, December 2021, 101887* DOI: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0969593121000998>
38. Moore J. F. *The Death of Competition*. New York : Harper Business, 1996. 297 p.
39. Twin A. Competitive Advantage. DOI: https://www.investopedia.com/terms/c/competitive_advantage.asp

Джерела Інтернет

40. <http://ft.com> - Financial Times
41. www.businessweek.com - Business Week
42. www.economist.com - The Economist
43. www.europe.eu.int - Європейський союз
44. www.imf.org - Міжнародний валютний фонд
45. www.worldbank.org <http://www.worldbank.org/> - Світовий банк
46. www.wto.org - Світова організація торгівлі